

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi sähkömarkkina-
lain 3 §:n muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksellä ehdotetaan muutettavaksi sähkömarkkinalakia. Pienimuotoiseksi määritelty sähköntuotanto ehdotetaan rajattavaksi laissa sähköntuotantolaitokseen tai usean sähköntuotantolaitoksen muodostamaan ko-

konaisuuteen, jonka teho on enintään kaksi megavolttiampeeria.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä helmikuuta 2008.

PERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Sähkömarkkinalakiin (386/1995) lisättiin pienimuotoisen sähköntuotannon verkkoon pääsyä helpottava säännöstö 25 päivänä toukokuuta 2007 annetulla lailla 624/2007. Lakiin lisättiin muun muassa pienimuotoiselle sähköntuotannolle myönnettävää liittymismaksuhelpotusta koskeva säännös, jonka mukaan jakeluverkonhaltija ei saa sisällyttää pienimuotoisen sähköntuotannon liittymismaksuun sähköverkon vahvistamisesta aiheutuvia kustannuksia. Samassa yhteydessä lisättiin lain 3 §:n 10 kohtaan pienimuotoisen sähköntuotannon määritelmä. Sen mukaan pienimuotoisella sähköntuotannolla tarkoitetaan laissa sähköntuotantolaitosta tai usean sähköntuotantolaitoksen muodostamaa kokonaisuutta, joka liittyy nimellisjännitteeltään enintään 20 kilovoltin sähköverkkoon. Lainmuutokset tulevat voimaan 1 päivänä helmikuuta 2008.

Sähkömarkkinalain uuden 14 b §:n 1 momentin mukaan jakeluverkonhaltija ei saa sisällyttää pienimuotoisen sähköntuotannon sähköverkkoon liittämistä veloittamaansa maksuun sähköverkon vahvistamisesta aiheutuvia kustannuksia. Säännös merkitsee sitä, että tämä kustannusosuus jyvitetään tasaisesti kaikkien kyseisen verkon käyttäjien maksamiin verkkomaksuihin. On esitetty, että liittymismaksuja koskeva uusi säännös saattaisi aiheuttaa riskin kohtuuttomista lisä-

kustannusrasitteista yksittäisille jakeluverkoille ja niiden asiakkaille. Erityisesti riskialttiiksi tässä suhteessa on esitetty rannikko- ja tunturialueiden pieniä jakeluverkkoja, joiden maantieteellisellä vastuualueella sijaitsee tuulivoimalle otollisia alueita. Näillä alueilla sijaitsevat jakeluverkon osat on usein rakennettu ainoastaan vähäistä sähkönkulutusta varten.

Hyväksyessään pienimuotoisen sähköntuotannon verkkoon pääsyä koskevan hallituksen esityksen HE 181/2006 vp eduskunta antoi lausuman EV 305/2006 vp, jossa se edellytti, että hallitus ryhtyy pikaisesti toimenpiteisiin, joilla voidaan varmistaa, ettei pienimuotoisen tuotannon verkkoon liittämistä aiheudu kohtuuttomien kustannusrasitteiden vaaraa yksittäisille jakeluverkoille ja niiden asiakkaille, ja että hallitus antaa niitä koskevat ehdotukset eduskunnalle vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Pienimuotoisen sähköntuotannon määrittelyyn ei ole yksiselitteistä teknistä perustetta. Määrittely on tämän vuoksi viime kädessä tarkoituksenmukaisuuskysymys. Määrittely voidaan käytännössä tehdä joko voimalaitoksen tehon mukaan taikka verkkoliittynnän perusteella. Kun painotetaan jakeluverkkojen riskin vähentämistä pienimuotoisen sähköntuotannon liittymismaksuhelpotuksen aiheuttamilta kohtuuttomilta kustannusrasitteilta, on tarkoituksenmukaista siirtyä jakeluverkon teknisiin ominaisuuksiin perustuvasta rajaus-

perusteesta voimalaitoksen tehoon perustuvaan rajausperusteeseen.

Koska esityksen tavoitteena on ehkäistä rannikko- ja tunturialueiden pienille jakeluverkoille aiheutuvia riskejä, on pienimuotoisen tuotannon raja tarkoituksenmukaista mittaamaan sellaiseksi, ettei liittymismaksuhelpotusta ulotettaisi näille alueille tyypillisesti sijoittuviin suurehkoihin hajautetun tuotannon yksiköihin tai usean sellaisen muodostamaan kokonaisuuteen. Tämän vuoksi raja ehdotetaan asetettavaksi kahteen megavolttiampeeriin, mikä rajaa pienimuotoisen sähköntuotannon ulkopuolelle muun muassa suuret tuulivoimalat sekä muutaman suuren tuulivoimalan muodostamat tuulivoimapuistot.

Eduskunnan hyväksymän lausuman johdosta sähkömarkkinalain 3 §:n 10 kohtaan sisältyvää pienimuotoisen sähköntuotannon määritelmää ehdotetaan muutettavaksi siten, että jatkossa pienimuotoiseksi sähköntuotannoksi katsottaisiin sähköntuotantolaitos tai usean sähköntuotantolaitoksen muodostama kokonaisuus, jonka teho on enintään kaksi megavolttiampeeria.

2 Esityksen vaikutukset

Sähkömarkkinalain 3 §:n 10 kohtaan lisätyn säännöksen mukaan pienimuotoisella sähköntuotannolla tarkoitetaan laissa sähköntuotantolaitosta tai usean sähköntuotantolaitoksen muodostamaa kokonaisuutta, joka liittyy nimellijännitteeltään enintään 20 kilovoltin sähköverkkoon. Enintään 20 kilovoltin keskijänniteverkkoon liitettävän voimalaitoksen enimmäiskoko riippuu liittymispisteen oikosulkutehosta ja siten vahvasti liittymispisteen etäisyydestä sähköasemaan nähden. Muita enimmäiskokoon vaikuttavia tekijöitä ovat kyseisen sähköverkon osan tekniset ominaisuudet sekä siihen liitetyn kuorman sijainti ja suuruus. Lähelle 110/20 kilovoltin sähköasemaa tai suoraan sähköasemaan voidaan liittää sähköntuotantotehoa yhteensä enintään noin 10—20 megawattia. Ensi helmikuun alusta voimaan tulevan määritelmän mukaisesti pienimuotoiseksi sähköntuotannoksi katsottaisiin suurimmillaan 10—20 megawatin tehoisia laitoksia.

Pienimuotoiseksi määritelty sähköntuotanto ehdotetaan nyt rajattavaksi laissa sähköntuotantolaitoksen muodostamaan kokonaisuuteen, jonka teho on enintään kaksi megavolttiampeeria. Esitys rajaisi sähkömarkkinalain 14 b §:n 1 momentin mukaiseen liittymismaksuhelpotukseen oikeutettujen voimalaitosten määrän merkittävästi pienemmäksi kuin 1 päivänä helmikuuta 2008 voimaan tulevan säännöksen mukainen kohdejoukko olisi. Esitys ei vaikuttaisi sähköntuotannon verkkoon pääsyä koskevien sähkömarkkinalain muiden säännösten soveltamiseen.

Esityksen arvioidaan poistavan eduskunnan lausumassaan edellyttämällä tavalla riskin siitä, että pienimuotoisen sähköntuotannon verkkoon liittämisestä aiheutuisi kohtuuttomia kustannusrasitteita yksittäisille jakeluverkoille ja niiden asiakkaille.

Koska liittymismaksut määräytyvät ta-pauskohtaisesti, ei ehdotuksen vaikutuksesta sähköntuottajilta perittävien liittymismaksujen sekä sähkönkäyttäjiltä perittävien verkkomaksujen määrään voida esittää yleistä arviota.

3 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu kauppa- ja teollisuusministeriössä. Esityksestä on antanut lausunnon maa- ja metsätalousministeriö, Energiamarkkinavirasto, Kilpailuvirasto, Kulluttajavirasto, järjestelmävalvastaava kantaverkonhaltija Fingrid Oyj, Energiateollisuus ry, Koneyrittäjien Liitto ry, Maakaasuyhdistys ry, Puuenergia ry, Suomen Kuntaliitto ry, Suomen Sahat ry, Suomen Tuulivoimayhdistys ry sekä Öljy- ja kaasualan Keskusliitto ry.

4 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan samanaikaisesti sähkömarkkinalakiin lailla 624/2007 tehdyn muutoksen kanssa eli 1 päivänä helmikuuta 2008.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus***Laki****sähkömarkkinalain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun sähkömarkkinalain (386/1995) 3 §:n 10 kohta, sellaisena kuin se on laissa 624/2007, seuraavasti:

3 §
Määritelmät

tantolaitoksen muodostamaa kokonaisuutta, jonka teho on enintään kaksi megavoltttiampeeria;

Tässä laissa tarkoitetaan:

10) *pienimuotoisella sähköntuotannolla* sähköntuotantolaitosta tai usean sähköntuo-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 12 päivänä lokakuuta 2007

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Ministeri *Mari Kiviniemi*

Laki**sähkömarkkinalain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun sähkömarkkinalain (386/1995) 3 §:n 10 kohta, sellaisena kuin se on laissa 624/2007, seuraavasti:

*Vahvistettu laki**Ehdotus*

3 §

3 §

*Määritelmät**Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

10) *pienimuotoisella sähköntuotannolla* sähköntuotantolaitosta tai usean sähköntuotantolaitoksen muodostamaa kokonaisuutta, joka liittyy nimellisjännitteeltään enintään 20 kilovoltin sähköverkkoon;

10) *pienimuotoisella sähköntuotannolla* sähköntuotantolaitosta tai usean sähköntuotantolaitoksen muodostamaa kokonaisuutta, jonka teho on enintään kaksi megavolttiampeeria;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta
20 _____.